

Sv. Gregor Velký

Plinio de Oliveira

15. marca 2020 ✝ Svätec týždňa

Životopisné údaje:

Sv. Gregor Velký (540 – 604) sa narodil v Ríme v bohatej patricijskej rodine a získal vynikajúce vzdelanie. Šírka jeho vedomostí upútala pozornosť cisára, ktorý ho menoval prefektom. Pôsobenie v tejto pozícii mu prinieslo slávu v Ríme pre jeho učenosť a schopnosti.

Po otcovej smrti zdedil obrovské bohatstvo. Vďaka nemu založil sedem kláštorov a proti svojej vôli bol zvolený za opáta jedného z nich. V roku 578 sa stal jedným zo siedmich pápežských diakonov a neskôr bol vysvätený pápežom Pelagiom II. V rokoch 579 – 585 pôsobil ako

pápežský nuncius na byzantskom súde v Konštantínopole.

Vybral sa evanjelizovať Anglicko, ale pápež Pelagius ho stiahol do Ríma v roku 589, keď mesto postihol mor. Po smrti pápeža Pelagia, ktorý zomrel v dôsledku nákazy, celý Rím s nadšením vyhlásil Gregora za pápeža. Utekal do jaskyne, ale ľud ho našiel a priviedol späť do Ríma, kde bol 3. septembra 590 intronizovaný. Bojoval proti arianizmu, obrátil Lombardov a schizmatickým biskupom Istrie napísal list kľúčového významu.

Reformoval liturgiu a ustálil štýl spevu, ktorý neskôr dostal prívlastok gregoriánsky. Posledné pohanské chrámy premenil na katolícke kostoly a rázne bojoval proti svätokupcom, schizmatikom a tým, ktorí praktizovali čarodejníctvo. Napísal mnoho kníh a nespočetné množstvo listov, ktoré mali veľký vplyv na stredovek a získali mu titul učiteľa Cirkvi. Po trinástich rokoch na Petrovom stolci zomrel 12. marca 604.

Komentár prof. Plinia:

Je opodstatnené považovať sv. Gregora Velkého za jedného zo zakladateľov stredoveku. Pretože jeho život – pred aj po tom, ako bol zvolený za pápeža – zavrel posledné dvere, ktoré oddeľovali jeho svet od pohanského staroveku, a otvoril dvere do novej éry, stredoveku, ktorá sa práve začínala.

Pokiaľ ide o staroveké pohanstvo, bojoval proti jeho zvyškom. Nariadil premeniť posledné pohanské chrámy na katolícke kostoly. Zlikvidoval arianizmus, pliahu, ktorá ešte zostala z predchádzajúcich dvoch storočí. Arianizmus bol v tom čase na Západe stále nažive vďaka mnohým barbarským kmeňom, ktoré podľahli tejto heréze. Rázne bojoval proti nemorálnosti a iným zlozvykom zo starej Rímskej ríše.

Bol však tiež stavitelom novej éry. Zakladal kláštory a stal sa predstaveným jedného z nich. Kláštory mali v stredoveku dôležitú rolu. Pracoval tiež na vytvorení chorálu, ktorý bol po ňom nazvaný ako gregoriánsky. Týmto dal hlas novej ére, pretože – dá sa povedať – gregoriánsky chorál charakterizoval stredovek od začiatku do konca. Pomohol upevniť benediktínsky rád a definovať jeho mníšsky kláštorný život s majestátnym duchom, ktorý prijal.

Obdivuhodná je aj misionárska stránka života sv. Gregora. Práve on posielal misionárov do Anglicka a Írska. Odtiaľ sa misionári potom vracali na kontinent, aby konvertovali Nemecko. Týmto spôsobom všade šíril semená stredovekého kresťanstva.

Zaoberal sa aj jedným z najťažších problémov svojej doby, ktorým bola dekadentná Východná rímska ríša. Pokúsil sa posilniť hradby mesta Ježiša Krista, ktoré hrozilo, že sa vráti k svojej mäkkosti, nemorálnosti a k herézam. Nevďačná Byzancia opäť odmietala horlivosť pápežov, ktorí sa ju snažili nasmerovať naspäť na správnu cestu. Toto blúdenie vyvrcholilo o niekoľko storočí neskôr vo východnej schizme.

Vidíme, že všetky problémy doby prešli rukami tohto veľkého muža. Čelil im, analyzoval ich a mnohé z nich vyriešil. Napísal diela, ktoré sa stali piliermi stredovekého myslenia. Mal nesmierne bohatý a obdivuhodný život v službe svätej Cirkvi a kresťanskej civilizácie.

Keby bol sv. Gregor Veľký vzkriesený, čo by povedal o našej dobe? Čo o nej hovorí teraz z výšin Neba?

Keby sa vrátil, prekvapila by ho veľká odlišnosť, ktorú by našiel. Určite žil v ťažkých časoch, v epoche chaosu a ťažkých zločinov. Napriek tomu ľudia v tom čase dokázali rozpoznať veľkého svätca a prinútiť ho, aby prijal pápežstvo. Dnes ľudia stratili predstavu o tom, čo je svätosť, a veľmi často tleskajú hriešnikom vnútri Cirkvi.

Modlime sa k svätému Gregorovi Veľkému a prosme ho, aby pretvoril našu epochu – po očistnom treste, ktorým musí prejsť – na nový stredovek. Na novú éru, ktorá bude ešte slávnejšia a bude prinášať ešte väčšiu slávu Bohu a Panne Márii než predchádzajúca. On tejto modlitbe porozumie, pretože bol jedným zo zakladateľov stredoveku.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/sv-gregor-velky/>